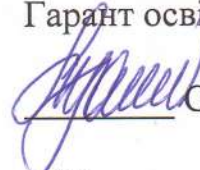

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Сергій ЛУКАШЕВИЧ

« 29 » серпня 2024 р.

**СИЛАБУС *ОБОВ'ЯЗКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПОВОДЖЕННЯ З ЗАСУДЖЕНИМИ ТА
ПРОБАЦІЯ В УКРАЇНІ**

Галузь знань: 26 Цивільна безпека
Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність
Освітня програма: Правоохоронна діяльність

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: денна та заочна

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник:

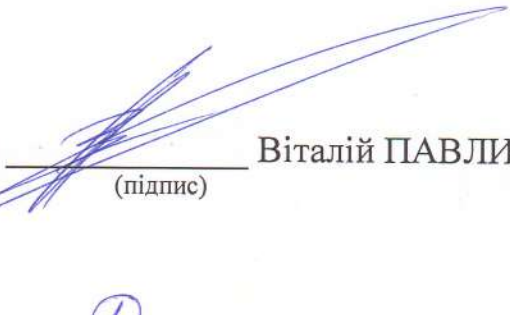
Професор кафедри права, доктор юридичних наук,
професор Анатолій СТЕПАНЮК

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права
гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

(підпис)

Погоджено
з представником здобувачів освіти

Олексій ДІДЕНКО

(підпис)

Загальна інформація про викладачів

ПІБ: *Степанюк Анатолій Хомич*

Посада: *професор кафедри права*

Науковий ступінь: *доктор юридичних наук*

Вчене звання: *професор*

E-mail: a.stepaniuk@khai.edu

Перелік дисциплін, які викладає: *Кримінальне право, Кримінально-виконавче право, Судові і правоохоронні органи, Сучасні проблеми кримінального права і кримінології, Організаційно-тактичні основи взаємодії правоохоронних органів та громадськості.*

Напрями наукових досліджень: *Кримінальне право, Кримінально-виконавче право, Судові і правоохоронні органи, Сучасні проблеми кримінального права і кримінології, Організаційно-тактичні основи взаємодії правоохоронних органів та громадськості.*

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна, заочна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 120 годин / 4 кредити ЄКТС:

за денною формою навчання 48 години аудиторних занять та 72 години самостійної роботи здобувачів;

за заочною формою навчання 6 годин аудиторних занять та 114 годин самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні (семінари).

Вид контролю – поточний, модульний контроль, диференційований залік

Мова викладання – українська

Пререквізити – *Теорія держави і права; Філософія права; Кримінологія; Кримінальне право; Міжнародне право; Міжнародні стандарти прав людини.*

Кореквізити – *Кримінальний аналіз та основи профайлінгу; Юридична конфліктологія; Правові засади запобігання та протидії корупції; Військове право.*

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Мета дисципліни «Міжнародні стандарти поведження із засудженими і пробація в Україні» полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетентності для забезпечення ефективного управління в сфері кримінальної юстиції з урахуванням останніх досягнень правової науки та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо втілення рекомендацій міжнародних стандартів стосовно поведження із засудженими та сучасних тенденцій розвитку кримінально-виконавчого права України; розширенні та поглибленні доктринальних уявлень про сутність процесу виконання кримінальних покарань та здійснення пробаційної діяльності. Дисципліна «Міжнародні стандарти поведження із засудженими і пробація в Україні» будується на базовій програмі «Кримінально-виконавче право» і розрахована на подальше вивчення найбільш актуальних проблем імплементації міжнародних стандартів поведження із засудженими у правове поле України. Також ця дисципліна покликана надати слухачам комплекс наукових знань стосовно актуальних проблем кримінально-виконавчого права.

Завдання: Дана дисципліна має своїм завданням поглиблення і розширення знань студентів із найбільш актуальних проблем втілення у діяльність органів та установ виконання покарань міжнародних стандартів поводження із засудженими, перспектив політики у сфері виконання покарань, реформи кримінально-виконавчої системи, застосування кримінально-виконавчого законодавства.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК14. Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

3. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1 Змістовний модуль 1

Тема 1. Міжнародні в'язничні конгреси.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження -2 год /0,3 год.:

Лекція 1/0,15 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Класифікація міжнародних в'язничних конгресів. Організаційні структури міжнародних в'язничних конгресів. Принципи, функції та мета міжнародних в'язничних конгресів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Загальна характеристика міжнародних нормативно-правових актів стосовно поводження із засудженими.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,45 год.:

Лекція 1,5/0,30 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими. Історія розвитку кримінально-виконавчих систем світу. Загальна характеристика виконання кримінальних покарань в іноземних країнах.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 3. Роль Загальної декларації прав людини для міжнародних стандартів поведінки із засудженими універсального характеру.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,45 год.:

Лекція 1,5/0,30 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Виникнення концепції прав людини. Загальна декларація прав людини, як нормативний документ міжнародних інституцій та процедур захисту. Міжнародні стандарти та принципи поведінки із засудженими відповідно до загальної декларації прав людини. Основні органи та структури захисту прав людини.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Мінімальні стандартні правила ООН поведінки з ув'язненими (1955 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,45 год.:

Лекція 1,5/0,30 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 4/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Прийняття та визнання міжнародними організаціями, урядами й неурядовими організаціями, зокрема, адміністрацією місць позбавлення волі стандартів-рекомендацій (положень) мінімальних стандартних правила поведінки з ув'язненими розробленими на рівні ООН (1955 р). Міжнародно-правовий інститут захисту прав людини, засудженої до позбавлення волі, як елемент єдиної системи міжнародного кримінально-виконавчого права. Державні та міжнародні органи, які виступають основною юридичною гарантією захисту прав і свобод засуджених. Права та умови засуджених відповідно до мінімальних стандартних правил ООН поведінки з ув'язненими.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 5. Основні принципи поводження з в'язнями.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,45 год.:

Лекція 1,5/0,30 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття і класифікація міжнародних нормативно-правових актів у сфері виконання покарань і поводження із засудженими. Стисла характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. Класифікація міжнародних стандартів поводження із засудженими.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 6. Міжнародні стандарти ООН стосовно неповнолітніх.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,4 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Характеристика міжнародних механізмів захисту прав дітей на прикладі європейських інституцій. Міжнародні нормативно-правові документи, які спрямовані на забезпечення прав дітей та які ратифіковані державними органами нашої країни для подальшого практичного застосування у правовій площині захисту основних інтересів дітей. Конвенція ООН про права дитини як основний систематизований нормативний акт, що містить основні права дитини. Міжнародні правові механізми захисту прав неповнолітніх, шляхом деталізації організаційно-правових інститутів: Комітет ООН по правах дитини, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Організація Об'єднаних Націй з питань науки, освіти і культури (ЮНЕСКО).

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 7. Правила ООН щодо поводження з ув'язненими жінками та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок злочинниць (Бангкокські правила) (2010 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,4 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Правила ООН щодо поводження з ув'язненими жінками та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок злочинниць (Бангкокські правила) (2010 р.), як перша комплексна міжнародна ініціатива. Стандарти і рекомендації Бангкокські правила у системі юридично зобов'язуючих документів. Короткий зміст основних положень Бангкокських правил. Особливості реалізації Бангкокських правил.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 8. Мінімальні стандартні правила ООН стосовно поводження з ув'язненими (Правила Мандели) (2015 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год /0,4 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Мінімальні стандартні правила ООН стосовно поводження з ув'язненими (Правила Мандели) 2015 р., як міжнародно визнані стандарти та зобов'язання щодо гуманного поводження та поваги до власної гідності ув'язнених осіб. Мета інструктивного документа щодо виконання мінімальних стандартів поводження з в'язнями. Особливості реалізації Правил Мандели.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль 1

Змістовний модуль 2

Тема 9. Європейські стандарти організації та правового регулювання поведження із засудженими.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год / 0,4 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Основні аспекти діяльності Європейських стандартів організацій та правового регулювання поведження із засудженими. Загальна характеристика вимог міжнародних стандартів і рекомендації щодо правового регулювання поведження із засудженими. Європейські установи, що опікуються питаннями прав людини. Європейська система захисту прав людини.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 10. Європейські в'язничні правила (2006 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год / 0,4 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,15 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Європейські в'язничні правила - основний збірник приписів персоналу установ виконання покарань щодо забезпечення прав засуджених і ув'язнених та поведження із ними в Європі. Історія розробки та прийняття Європейських в'язничних правил. Мета та призначення Європейських в'язничних правил. Структура та основні принципи Європейських в'язничних правил. Вимоги Європейських в'язничних правил відносно підбору та навчання персоналу установ виконання покарань.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 11. Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) (1990 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год /0,35 год.:

Лекція 2/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,10 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/7 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Загальна характеристика мінімальних стандартних правил ООН відносно заходів, які не пов'язані із тюремним ув'язненням (Токійські правила).

Сфера застосування заходів, не пов'язаних з ув'язненням відповідно до Токійських правил. Правові гарантії мінімальних стандартних правил ООН відносно заходів, які не пов'язані із тюремним ув'язненням (Токійські правила). Суспільна свідомість та співробітництво.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 12. Європейські правила щодо громадських санкцій та заходів (2017 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год /0,35 год.:

Лекція 2/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0,10 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття, основні принципи та правова база Європейських правил щодо громадських санкцій та заходів. Накладення громадських санкцій або заходів відповідно до Європейських правил щодо громадських санкцій та заходів. Участь громади, згода, співробітництво та правозастосування Європейських правил щодо громадських санкцій та заходів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 13. Правила Ради Європи про пробацію (2010 р.).

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 3 год /0,35 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,10 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Сфера застосування, визначення і основні принципи правил Ради Європи про пробацію. Структура, статус і забезпечення служби пробації Ради Європи. Функції, звітність і взаємодія з іншими відомствами Ради Європи про пробацію.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 14. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 3 год /0,35 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,10 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Визначення Женевської конвенції про поводження з військовополоненими. Визначення міжнародного гуманітарного права. Обставини застосування Женевської конвенції про поводження з військовополоненими. Відповідальність держав та/або окремих осіб за поводження з військовополоненими.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 15. Особливості імплементації міжнародних стандартів поводження із засудженими у кримінально-виконавчу систему України.

Форма навчання: денна / заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 3 год /0,35 год.:

Лекція 1,5/0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1,5/0,10 год: усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: 5/8 год: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Порядок співвідношення міжнародних стандартів поведження із засудженими з кримінально-виконавчою системою України. Окремі проблеми відповідності міжнародним стандартам поведження із засудженими відповідно до кримінально-виконавчої системи України. Сприйняття й оцінка ефективності, корисності зарубіжних концепцій, імплементації загальноновизнаних міжнародних принципів, норм та стандартів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Модульний контроль 2

4. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни. Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі
7.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	8	0...8
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...2	8	0...16
Модульний контроль	0...28	1	0...28
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	7	0...7
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...2	7	0...14
Модульний контроль	0...27	1	0...27
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (диференційований залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до диференційованого заліку. Під час складання семестрового диференційованого заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59). Студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

1. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/>

10. Рекомендована література

*Перелік стандартів ради Європи з питань в'язничного управління:
Конвенції*

1. Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками (1964) – ETS № 51.
2. Конвенція про передачу засуджених осіб (1983) – ETS № 112.
3. Додатковий протокол до Конвенції про передачу засуджених осіб (1997) – ETS №167.

Рекомендації

1. CM/Rec (2014) 4 щодо електронного моніторингу.
2. CM/Rec (2014) 3 щодо небезпечних злочинців.
3. CM/Rec (2012) 12 щодо ув'язнених, які є іноземними громадянами.
4. CM/Rec (2012) 5 щодо Європейського кодексу етики для тюремного персоналу.
5. CM/Rec (2010) 1 щодо Правил Ради Європи про пробацію.
6. Rec (2008) 11 щодо Європейських правил про неповнолітніх правопорушників, до яких застосовуються санкції або заходи.
7. Rec (2006) 13 щодо застосування тримання під вартою, умов, у яких воно відбувається, і запровадження гарантій від зловживань.
8. Rec (2006) 2 щодо Європейських пенітенціарних правил.
9. Rec (2003) 23 про здійснення виконання покарання у вигляді довічного ув'язнення та інших тривалих термінів ув'язнення.
10. Rec (2003) 22 про умовно-дострокове звільнення.
11. Rec (2000) 22 щодо вдосконалення реалізації Європейських правил щодо громадських санкцій і заходів.
12. R (99) 22 щодо перенаповнення в'язниць і збільшення кількості ув'язнених.
13. R (99) 19 щодо медіації в кримінальних справах.
14. R (98) 7 щодо етичних та організаційних аспектів надання медичної допомоги у в'язницях.
15. R (97) 12 щодо персоналу, задіяного у застосуванні санкцій та заходів.
16. R (93) 6 щодо пенітенціарних та кримінологічних аспектів контролю інфекційних захворювань, включаючи СНІД та супутні проблеми охорони здоров'я у місцях позбавлення волі.
17. R (92) 18 щодо практичного застосування Конвенції про передачу засуджених осіб.
18. R (92) 16 щодо Європейських правил про громадські санкції та заходи.
19. R (89) 12 про освіту у в'язниці.

20. R (92) 13 щодо практичного застосування Конвенції про передачу засуджених осіб.

21. R (84) 11 щодо інформації про Конвенцію про передачу засуджених осіб.

22. R (82) 17 про утримування під вартою та ставлення до небезпечних ув'язнених.

23. R (82) 16 про надання короткотермінових відпусток ув'язненим.

24. R (79) 14 щодо практичного застосування Європейської конвенції про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками.

Резолюції

1. Резолюція (70) 1 про практичну організацію заходів з контролю і постпенітенціарну опіку над умовно засудженими та умовно звільненими правопорушниками.

2. Резолюція (67) 5 про дослідження щодо ув'язнених, що розглядаються з індивідуальної точки зору, і щодо тюремної спільноти.

3. Резолюція (62) 2 щодо виборчих, громадянських та соціальних прав.

Державна нормативно-правова база

1. Конституція України.

2. Кримінальний кодекс України.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України.

4. Кримінально-виконавчий кодекс України.

5. Порядок визначення засудженим виду установи виконання покарань, направлення для відбування покарання засуджених до позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі, арешту, обмеження волі та їх переведення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0265-17#Text> (Дата звернення 25 березня 2021 р.).

6. Методичні рекомендації щодо проведення оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення засудженими до позбавлення волі. Наказ Міністерства юстиції України від 27 листопада 2020 р. № 4121/5.

Законодавчі (державні та міжнародні) акти щодо пробації

1. Закон України «Про пробацію».

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених» № 1492-VIII від 7 вересня 2016 року.

3. Закон України «Про волонтерську діяльність».

4. Постанова КМУ «Про затвердження порядку розроблення та реалізації пробаційних програм».

5. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН №45/110 Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) (прийнята на 68 пленарному засіданні Генасамблеї ООН 14.12.1990).

6. Рекомендація CM/Rec (2010)1 Комітету Міністрів державам – членам про Правила Ради Європи про пробацію (Прийнята Комітетом Міністрів 20 січня 2010 року).

7. Рекомендація CM/Rec (2017)3 щодо громадських санкцій та заходів (Прийнято Комітетом Міністрів 22 березня 2017 року на 1282 нараді (скликанні, засіданні) заступників Міністрів).

8. Правила щодо підбору, відбору, освіти, навчання і професійного розвитку персоналу тюрем і пробації (Прийнята Комітетом з питань проблем злочинності Ради Європи 25 квітня 2019 року на 76-му пленарному засіданні).

9. Рекомендація CM/Rec (97)12 щодо персоналу, який займається впровадженням санкційних заходів (англ. версія) (Прийнята Комітетом Міністрів 10 вересня 1997 року на 600 засіданні заступників Міністрів).

10. Рекомендація CM/Rec (2014)4 Комітету Міністрів державам – членам стосовно електронного моніторингу (Ухвалена Комітетом Міністрів на 1192 засіданні заступників Міністрів від 19 лютого 2014 року).

11. Рекомендація CM/Rec (2018)8 Комітету міністрів державам-членам про відновне правосуддя у кримінальній юстиції (англ. версія) (Прийнята Комітетом Міністрів 03 жовтня 2018 року на 1326 засіданні заступників Міністрів).

12. Рекомендація CM/Rec (2003)22 Комітету міністрів державам-членам на умовно-дострокове звільнення (УДЗ) (Прийнята Комітетом Міністрів 24 вересня 2003 року на 853 засіданні заступників Міністрів).

13. Резолюція (70)1 про практичну організацію заходів з контролю і постпенітенціарну опіку над умовно засудженими та умовно звільненими (англ. версія) (Прийнята заступниками Міністрів 26 січня 1970 року, РС).

14. Рекомендація CM/Rec (99)19 Комітету міністрів Ради Європи державам – членам Ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах (Прийнято КМ на 679 зустрічі представників Комітету від 15.09.1999 р.).

15. Рекомендація CM/Rec (2006)8 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо допомоги потерпілим від злочинів (Ухвалено Комітетом Міністрів Ради Європи на 967 засіданні заступників Міністрів 14 червня 2016 року).

16. Рекомендація CM/Rec (2008)11 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо європейських правил стосовно неповнолітніх правопорушників, які підлягають призначенню санкцій чи заходів. (Прийнято Комітетом Міністрів 5 листопада 2008 року на 1040 зустрічі Заступників Міністрів).

17. Рекомендація CM/Rec (1999)22 Комітету Міністрів державам – членам стосовно переповненості в'язниць і зростання кількості ув'язнених (Ухвалена Комітетом Міністрів на 861 засіданні заступників Міністрів від 30 вересня 1999).

18. Рекомендації для в'язниці та пробації щодо радикалізації та насильницького екстремізму (англ. версія) (Страсбург, 02 грудня 2015).

19. Рекомендації CM/Rec (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць Європейські Пенітенціарні Правила (Прийнято Комітетом Міністрів 11 січня 2006 року на 952-й зустрічі Заступників Міністрів).

20. Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками (Підписаний державами – членами Ради Європи (РС) 30.XI.1964 у м. Страсбурзі (Франція). Україна приєдналася до Конвенції 22.IX.1995. Дата набуття чинності: 29.12.1995).

21. Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей (Прийняті Комітетом міністрів Ради Європи 17 листопада 2010 року і пояснювальна записка).

22. Рекомендація CM/Rec(2023)2 Комітету міністрів державам-членам щодо прав, послуг і підтримки потерпілих від злочинів (Прийнято Комітетом міністрів 15 березня 2023 року на 1460-му засіданні заступників міністрів).

Міжнародні документи ООН та ради Європи, що пов'язані з міжнародними стандартами

1. Кіотська декларація щодо розширення можливостей попередження злочинів, кримінального правосуддя та верховенства права: на шляху до виконання програми сталого розвитку до 2030 року (Кіотська декларація) (Прийнята 14 Конгресом ООН з попередження злочинності та кримінального правосуддя 07-12 березня 2021 року, Кіото; див. § 36).

Накази міністерства юстиції України з питань реалізації пробації

1. Наказ Міністерства юстиції України №3787/5 «Про затвердження Методичних рекомендацій оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення особами, які вчинили кримінальні правопорушення (обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень) у віці 14-18 років».
2. Наказ Міністерства юстиції України від 18.08.2017 № 2649/5 «Про затвердження Типового положення про уповноважений орган з питань пробації та Типового положення про сектор ювенальної пробації».
3. Наказ Міністерства юстиції України від 27.01.2017 № 200/5 «Про затвердження Порядку складення досудової доповіді».
4. Наказ Міністерства юстиції України від 27.04.2018 № 1301/5 «Про затвердження Порядку виконання уповноваженими органами з питань пробації судових рішень про призначення покарання у виді штрафу».
5. Наказ Міністерства юстиції України від 19.03.2013 № 474/5 «Про затвердження Порядку виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт, виправних робіт та суспільно корисних робіт».
6. Наказ Міністерства юстиції України від 17.08.2018 № 2702/5 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення посадовими особами уповноважених органів з питань пробації».
7. Наказ Міністерства юстиції України від 27.01.2023 р. № 390/5 «Про затвердження Змін до Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі».
8. Наказ Міністерства юстиції України від 24.07.2023 р. № 2654/5 «Про затвердження Змін до Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі».
9. Наказ «Про внесення змін до Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі».
10. Наказ Міністерства юстиції України від 28.03.2018 № 926/5 «Про затвердження Переліку заходів щодо реалізації пробаційних програм».
11. Наказ «Про внесення зміни до Переліку заходів щодо реалізації пробаційних програм» від 11.06.2019 № 1739/5.
12. Наказ Міністерства юстиції України від 11.06.2018 № 1797/5 «Про затвердження пробаційних програм для неповнолітніх суб'єктів пробації».
13. Методичні матеріали (пробаційні програми для повнолітніх суб'єктів пробації).
14. Наказ Міністерства юстиції України від 27.06.2023 № 2362/5 «Про затвердження пробаційних програм щодо подолання домашнього насильства» .
15. Методичні матеріали (пробаційні програми щодо подолання домашнього насильства для неповнолітніх суб'єктів пробації).
16. Методичні матеріали (пробаційні програми щодо подолання домашнього насильства для повнолітніх суб'єктів пробації).
17. Методичний посібник до пробаційної програми «Подолання домашнього насильства» для проходження повнолітніми та неповнолітніми суб'єктами пробації.
18. Наказ Міністерства юстиції України від 23.10.2019 №3234/5 «Про затвердження Пробаційної програми «Формування життєвих навичок» для повнолітніх суб'єктів пробації».
19. Методичні матеріали (пробаційної програми «Формування життєвих навичок» для повнолітніх суб'єктів пробації).

20. Наказ Міністерства юстиції України від 23.10.2019 №3235/5 «Про затвердження Пробаційної програми “Формування життєвих навичок” для неповнолітніх суб’єктів пробації».

21. Методичні матеріали (пробаційної програми “Формування життєвих навичок” для неповнолітніх суб’єктів пробації).

22. Наказ Міністерства юстиції України від 26.06.2018 № 2023/5 «Про затвердження Порядку формування та ведення Єдиного реєстру засуджених та осіб, узятих під варту».

23. Наказ Міністерства юстиції України від 26.06.2018 № 2020/5 «Про затвердження Методичних рекомендацій оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення повнолітніми особами, які вчинили кримінальні правопорушення (обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень)».

24. Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2021 р. № 664/5 «Про внесення змін до додатка 2 до Методичних рекомендацій оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення повнолітніми особами, які вчинили кримінальні правопорушення (обвинувачується у вчиненні кримінальних правопорушень)».

25. Наказ Міністерства соціальної політики України Міністерства внутрішніх справ України Міністерства охорони здоров’я України, Міністерства юстиції України від 07.11.2011 № 429/831/769/3279/5 «Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів соціального патронажу звільнених осіб».

26. Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров’я України, Міністерство внутрішніх справ України від 03.04.2018 № 974/5/467/609/280 «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб’єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк».

27. Наказ Міністерства юстиції України від 17.01.2017 № 98/5 «Про затвердження Положення про організацію діяльності волонтерів пробації».

28. Наказ Міністерства юстиції України від 02.06.2023 № 2110/5 «Про затвердження Положення про державну установу «Центр пробації».

29. Наказ Міністерства юстиції України від 20.12.2019 № 4098/5 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінки ефективності проходження пробаційних програм».

30. Наказ Міністерства юстиції України від 18.09.2020 № 3249/5 «Про реалізацію пілотного проєкту «Взаємодія уповноважених органів з питань пробації та установ виконання покарань при умовно-достроковому звільненні засуджених до позбавлення волі на певний строк або заміні невідбутої частини покарання більш м’яким»».

Міжнародні акти стосовно поводження з ув’язненими

1. Мінімальні стандартні правила Організації Об’єднаних Націй щодо поводження з ув’язненими (Правила Нельсона Манделі).

2. Правила Організації Об’єднаних Націй, що стосуються поводження з жінками-в’язнями та заходів покарання для жінок-правопорушників, які не пов’язані з позбавленням волі (Бангкокські правила).

3. Рекомендація CM/Rec (2014)3 Комітету Міністрів державам-членам стосовно небезпечних злочинців.

4. Довідник із класифікації ув’язнених. Управління Організації Об’єднаних націй з наркотиків та злочинності. – Відень, 2020.

5. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила.

6. Довідник із забезпечення динамічної безпеки та збору оперативної інформації у пенітенціарних установах. Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків та злочинності. Нью-Йорк, 2015. 90 с. (Дата звернення 20 квітня 2023 р.).

7. Права людини та тюремні установи. Посібник для інструкторів з питань підготовки співробітників в'язниць у галузі прав людини ООН. Нью-Йорк–Женева, 2004. 217 с.

Базова

1. Вишневський О., Музика В., Романюк В., Човган В. Оперативно-розшукова діяльність та безпека в пенітенціарних установах.

2. Дж. Макгакін Сучасний в'язничний менеджмент. Рада Європи, 2017. 102 с. URL: <https://rm.coe.int/prison-management-booklet/16807185be>

3. Ендрю Койл Підхід до управління в'язницею з позиції прав людини. Допомога для тюремного персоналу. Лондон. Міжнародний центр тюремних досліджень, 2002. 160 с.

4. Керівництво з застосування правил Нельсона Мандели. URL: <https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2018/07/NMR-guidance-doc-Ukrainian.pdf>

5. Ковальов А.В. Імплементация міжнародно-правових зобов'язань з прав та свобод засуджених в Україні. Дис. На здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук. Київ, 2023.

6. Мішель Фуко Наглядати й карати. Народження в'язниці. 2020. 452 с. URL: <https://komubook.com.ua/books/nahlyadaty-y-karaty-narodzhennya-vyaznytsi>

7. Оксфордська історія в'язниць : практика покарання у західному суспільстві / за ред.: Н. Морріса, Д. Д. Ротмена : пер. з англ. Київ : Всесвіт, 2009. 560 с.

8. Правила Ради Європи Про пробацію Рекомендація CM/Rec(2010)1 Комітету Міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробацію (Прийнята Комітетом Міністрів 20 січня 2010 року на 105-му засіданні заступників міністрів) URL: <https://rm.coe.int/16806f4097> <https://rm.coe.int/16806f4097>

9. Проект Статуту про в'язниці.

10. Степанюк А. Тюрма. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 Т. 2: М-Я / редкол.: В. В. Сокурено (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін. ; наук. ред. О. М. Литвинов. – Харків : Факт, 2021. – 870 с. (с.739-743).(0,4 д.а.)

11. Степанюк А. Х. Колонія чи в'язниця? Погляд на установи виконання покарань з позицій історичного ревізіонізму. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 1 (11). С.20-37.(1,3 д.а.)

12. Степанюк А.Ф. Історичні витоки сучасних проблем кримінально-виконавчого права (розділ в монографії). Теоретичні питання удосконалення кримінально-виконавчого законодавства України та практики його застосування: монографія / [К. А. Автухов, О. В. Гальцова, М. Ю. Кутєпов та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Степанюка ; [НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України]. – Харків : Право, 2021. – 488 с. (С.8-126) (6,5 д.а.)

13. Степанюк А.Ф. Радянська тюрма – дітище НКВС. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2021. № 1 (15). С.21-38.(1,4 д.а.)

14. Степанюк А.Ф., Гальцова О.В. Класифікація і розподіл засуджених до позбавлення волі. Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / редкол.: Б. М. Головкін та ін. – Харків : Право, 2021. – Вип. 41. С.73-81 (1,0 д.а. АС-0,5).

15. Степанюк А.Х. Режим – це не «порядок виконання і відбування покарання», а програма соціальної допомоги при поводженні з ув'язненими. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 2 (12). С.110-125.(1,3 д.а.)

16. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України /Упор.І.І. Резнік. – Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім», 2011.- 510 с.
17. Човган В.О. Пенітенціарна система України та стандарти Європейського комітету з запобігання катуванням. – Харків: Права людини, 2020. – 400 с.
18. Ямельська Х.Ю. Міжнародні засади правового регулювання діяльності із запобігання неналежному поведженню з особами, позбавленими свободи. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

11. Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Євростату - <https://ec.europa.eu/eurostat>
2. Офіційний сайт Європолу - <https://www.europol.europa.eu/>
3. Офіційний сайт Управлінням ООН по наркотикам і злочинності (UNODC) - <https://www.unodc.org/>
4. Офіційний сайт Європейського бюро проти шахрайства (OLAF) - https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_en
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Президента України – <http://www.president.gov.ua>
7. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
8. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони - <https://www.rnbo.gov.ua/>
9. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
10. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України – <https://mvs.gov.ua/uk>
11. Офіційний веб-портал Національної поліції України – <https://www.npu.gov.ua/>
12. Офіційний веб-портал Служби безпеки України – <https://ssu.gov.ua/>
13. Офіційний веб-портал Національного агентства з питань запобігання корупції – <https://nazk.gov.ua/uk/>
14. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України – <https://nabu.gov.ua/>
15. Офіційний веб-портал Державної служби статистики – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
16. Судова статистика – https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/
17. Єдиний державний реєстр судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua/>